

Προς
τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας
κ. Κυριάκο Μητσοτάκη

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Εκ μέρους των 17.000 μηχανικών της Κεντρικής Μακεδονίας σας υποβάλλουμε υπόμνημα με τις προτάσεις μας με σκοπό να συμβάλλουμε κι εμείς στο μέρος που μας αναλογεί στην προσπάθεια της κυβέρνησης για την πρόοδο κι ευημερία της χώρας και του λαού της.

Η κατάσταση δεν είναι καθόλου εύκολη αν λάβουμε υπόψη την συνεχιζόμενη πανδημία και τις τελευταίες καταστροφές από τις πυρκαγιές του καλοκαιριού. Δυστυχώς η κλιματική αλλαγή είναι εδώ και κάνει την παρουσία της χρόνο με τον χρόνο όλο και πιο αισθητή. Δεν μπορούμε πλέον να κλείνουμε τα μάτια και πρέπει επείγοντως να αναπτύξουμε στρατηγικές αντιμετώπισης των επιπτώσεών της.

Παρόλα αυτά επειδή οι αναπτυξιακές προσπάθειες συνεχίζονται κι επειδή την συγκεκριμένη χρονική περίοδο που διανύουμε οι προκλήσεις είναι πολλές, θα προσπαθήσουμε με τρόπο λιτό και συνοπτικό να σας παραθέσουμε τις απόψεις μας για τα θέματα που κατά την γνώμη μας σε αυτή την συγκυρία είναι τα πλέον σημαντικά για την **Χώρα**, την **Κεντρική Μακεδονία**, την **Θεσσαλονίκη** και τους **Μηχανικούς**.

A. Για την Χώρα

- **Κωδικοποίηση – Απλοποίηση της Νομοθεσίας**

Η κωδικοποίηση και η μέσω αυτής απλοποίηση της νομοθεσίας είναι ένας πολύ σημαντικός τρόπος για να επιτευχθεί η **ασφάλεια δικαίου**. Αν και τέτοιες προσπάθειες έχουν ξεκινήσει εδώ και πολλά χρόνια με τη δημοσίευση νόμων, εγχειριδίου για την κωδικοποίηση της νομοθεσίας με ισχύ νόμου αλλά και σύστασης επιτροπών, είναι σαφές ότι οι βασικοί στόχοι αυτής της προσπάθειας δεν έχουν επιτευχθεί μέχρι σήμερα. Η απλή, κατανοητή, χωρίς αντιφάσεις και προσβάσιμη στους πολίτες και τις επιχειρήσεις νομοθεσία επιτυγχάνει την κατοχύρωση των δικαιωμάτων φυσικών και νομικών προσώπων και διευκολύνει τη διοίκηση στη λήψη αποφάσεων και την άσκηση των καθηκόντων της.

Στην προσπάθεια για την ανασυγκρότηση της χώρας δεν απαιτούνται περισσότεροι νόμοι. Απαιτείται επιμονή και υπομονή, ώστε η νομοθεσία, τουλάχιστον σε ότι αφορά την επιχειρηματική ή επενδυτική δράση, να αποτελέσει εργαλείο ανάπτυξης και όχι ανάχωμα στον δρόμο προς την ανάκαμψη. Όλοι καταλαβαίνουμε τη σπουδαιότητα του εγχειρήματος, μένει να επενδυθούν οι απαιτούμενοι πόροι και να υπάρξει η απαραίτητη δέσμευση, ώστε να γίνει πραγματικότητα.

• Αποκέντρωση αρμοδιοτήτων

Είναι κοινός τόπος ότι ο βαθμός συγκέντρωσης ή αποκέντρωσης αρμοδιοτήτων διανύει κατά καιρούς πορεία εκκρεμούς. Την τρέχουσα περίοδο είναι γενικευμένη η πεποίθηση ότι για τα θέματα του σχεδιασμού είναι έντονη και προωθείται ακόμα περισσότερο η συγκέντρωση, η οποία μπορεί μεν να διευκολύνεται από την τεχνολογία και την ψηφιακή μετάβαση, δεν ευνοείται όμως όταν το αντικείμενο διογκώνεται πέραν ενός κρίσιμου μεγέθους. Επίσης πολλές φορές τα θέματα που έχουν χωρικό χαρακτήρα αντιμετωπίζονται καλύτερα από ανθρώπους που γνωρίζουν τον αντίστοιχο χώρο και τις τοπικές συνθήκες.

Για αυτό το λόγο είναι ζητούμενο η αποκέντρωση, αλλά με σαφείς όρους και προϋποθέσεις. Είναι απαραίτητο να επανεξεταστούν και να αποσαφηνιστούν οι αρμοδιότητες μεταξύ Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Περιφερειών και Δήμων, σε κάθε επίπεδο. Η διάκριση δε, θα ήταν σκόπιμο να εξεταστεί μήπως πρέπει να γίνεται "κάθετα" (δηλαδή "ή έχεις την αρμοδιότητα ή δεν την έχεις") και όχι "οριζόντια" (δηλαδή "εγώ ασκώ αρμοδιότητα μέχρι εκεί, απ' όπου εκκινεί η δική σου αρμοδιότητα" για το ίδιο αντικείμενο).

Επίσης θα ήταν χρήσιμο να επανεξεταστεί η σκοπιμότητα διατήρησης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ως επίπεδο διοίκησης διότι η εμπειρία έχει δείξει ότι τελικά παίζουν μάλλον ανασταλτικό ρόλο στην εξέλιξη των πραγμάτων κυρίως λόγω επικάλυψης αρμοδιοτήτων και επειδή στερούν ανθρώπινους πόρους από άλλα επίπεδα διοίκησης.

Κλείνοντας το αίτημα για αποκέντρωση αρμοδιοτήτων παραμένει ισχυρό. Αυτό βεβαίως δεν αναιρεί τον συντονιστικό και επιτελικό ρόλο που οφείλει να διαδραματίζει η κεντρική εξουσία. Η αποκέντρωση οφείλει να συνοδεύεται από έναν κεντρικό συντονιστικό και υποστηρικτικό μηχανισμό που να διαμορφώνει το πλαίσιο κανόνων και τους κατάλληλους ελέγχους, να διασφαλίζει την αμεροληψία των τοπικών διοικήσεων και να δημιουργεί το ενθαρρυντικό περιβάλλον στο μακρο-επίπεδο ώστε να υποστηρίξει προσπάθειες και πρωτοβουλίες στο τοπικό επίπεδο.

• Ψηφιακό κράτος – Ψηφιακή διακυβέρνηση

Είναι ένας από τους τομείς στον οποίο η παρούσα κυβέρνηση έδειξε γρήγορα αντανακλαστικά και ήδη από την αρχή της πανδημίας οι εξελίξεις ήταν ραγδαίες. Είναι όμως απαραίτητο η ψηφιακή μεταμόρφωση της χώρας να συνεχίσει με τον ίδιο ρυθμό διότι υπάρχουν ακόμη πολλοί τομείς και δραστηριότητες οι οποίοι χρήζουν ψηφιοποίησης.

Πολύ σημαντικό ρόλο θα διαδραματίσει η ενοποίηση των βάσεων δεδομένων των Δημοσίων Υπηρεσιών γεγονός που θα απλοποιήσει σημαντικά την λειτουργία του Δημοσίου και αντίστοιχα θα βελτιώσει την εξυπηρέτηση των πολιτών. Είναι απαραίτητη η διάθεση όσων κονδυλίων απαιτούνται για την δημιουργία των συστημάτων αλλά εξίσου σημαντικό είναι να δοθεί η απαιτούμενη προσοχή και στην

εκπαίδευση του προσωπικού στον χειρισμό τους καθώς και η πρόσληψη νέων υπαλλήλων με ανεπτυγμένες ψηφιακές δεξιότητες.

Ως εκπρόσωποι του τεχνικού κόσμου θεωρούμε ότι η ψηφιοποίηση της Διοίκησης και Λειτουργίας της χώρας είναι καταλυτική παράμετρος για την εξέλιξη και την πρόοδο της, διότι επηρεάζει θετικά πολλές άλλες αναπτυξιακές κι όχι μόνο ενέργειες και διαδικασίες κυρίως επιταχύνοντάς τες.

- **Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών**

Σε συνέχεια της αναφοράς μας στην Ψηφιακή Διακυβέρνηση δεν μπορεί να απουσιάζει από τις προτάσεις μας η οργανωμένη καθολική ψηφιοποίηση των γεωχωρικών δεδομένων της χώρας σύμφωνα με τις οδηγίες κι επιταγές της σύγχρονης εποχής και της Οδηγίας INSPIRE (Οδηγία 2007/2/EK) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2007 για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα η οποία ενσωματώθηκε στην Ελληνική Νομοθεσία με τον Ν.3882/2010 «Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2007/2/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2007 και άλλες διατάξεις.

Στόχος της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών είναι η ισότιμη πρόσβαση στα γεωχωρικά δεδομένα και υπηρεσίες για όλους τους πολίτες.

Η Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών (ΕΥΓΕΠ) αποτελεί σύστημα το οποίο θα επιτρέπει την άμεση πρόσβαση στο σύνολο της ψηφιακά διαθέσιμης γεωπληροφορίας της χώρας και για το σύνολο της επικράτειάς της, μέσω του διαδικτύου.

Η Εθνική Διαδικτυακή Πύλη Γεωχωρικών Πληροφοριών (GEOPORTAL) όταν θα τεθεί σε λειτουργία θα συνδεθεί με την Ευρωπαϊκή Γεωπύλη.

Μεγάλο θετικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση αποτελεί το έργο του Ψηφιακού Χάρτη που θα υλοποιήσει σύντομα το **Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας**. Αυτό όμως είναι μόνο ένα μέρος του όλου. Η ΕΥΓΕΠ είναι κάτι αρκετά μεγαλύτερο. Αφορά την Εθνική Χαρτογραφική μας πολιτική και ουσιαστικά συμπεριλαμβάνει την Εθνική Γεωβάση και το Εθνικό Πλαίσιο Διαλλειτουργικότητας.

Με μεγάλη μας χαρά είδαμε το φθινόπωρο του 2020 να βγαίνει σε διαβούλευση η «Στρατηγική για την Ανάπτυξη της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών (ΕΥΓΕΠ)». Έκτοτε όμως δεν έχει υπάρξει κάποια εξέλιξη και αυτό μας προκαλεί την ανησυχία ότι η κατάσταση θα παραμείνει στάσιμη. Παρακαλούμε λοιπόν επειδή θεωρούμε το θέμα ιδιαίτερα σημαντικό για τον σχεδιασμό στην χώρα καθώς και για τις αναπτυξιακές της πολιτικές, να λάβουν χώρα ενέργειες προώθησης της υλοποίησής του.

Κλείνοντας θα ήθελα να αναφέρω και την απουσία Εθνικού Χαρτογραφικού Φορέα μετά την κατάργηση του ΟΚΧΕ το 2013. Είναι ολοφάνερο ότι η άσκηση χαρτογραφικής πολιτικής, ψηφιοποίησης και διάθεσης γεωχωρικών δεδομένων απαιτεί και αρμόδιο φορέα υλοποίησης.

- **Συστήματα πρόληψης και Έγκαιρης προειδοποίησης για φυσικές καταστροφές και τεχνολογικά ατυχήματα**

Τα τελευταία χρόνια έχουμε ως χώρα υποστεί πολλά δεινά τα οποία οφείλονται στην Κλιματική Αλλαγή και στις επιπτώσεις της. Ακραία καιρικά φαινόμενα τα οποία ήταν πολύ σπάνια παλαιότερα συμβαίνουν πλέον αρκετά συχνά με καταστροφικά

συνήθως αποτελέσματα. Μια άλλη σημαντική παράμετρος επίσης επικινδυνότητας η οποία δεν μπορεί να αγνοηθεί είναι τα τεχνολογικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης. Η βιομηχανικές εγκαταστάσεις είναι παντού διάσπαρτες και κυρίως κοντά σε αστικά κέντρα με αρκετό πληθυσμό ώστε αν συμβεί κάποιο τέτοιου είδους ατύχημα να κινδυνεύσουν πολλές ανθρώπινες ζωές.

Η Πολιτική Προστασία είναι ένας τομέας που λόγω όλων αυτών έχει αναπτυχθεί ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα αλλά θεωρούμε ότι υπάρχουν ακόμη πολλά να γίνουν.

Είναι πολύ σημαντικό να υπάρχουν σχέδια αντιμετώπισης των κάθε λογής κινδύνων στις διοικητικές δομές της χώρας όμως αυτά πρέπει να πλαισιωθούν κι από τεχνολογικά μέσα κι εξειδικευμένο έμπυχο δυναμικό.

Για να μην μακρηγορήσω η πρότασή μας αφορά στην δημιουργία ολοκληρωμένων συστημάτων πρόληψης κι έγκαιρης προειδοποίησης που θα αξιοποιούν τις τελευταίες τεχνολογίες των δορυφορικών δεδομένων, αισθητήρες διαφόρων τύπων, IoT, UAV & Drones σε συνέχεια της ΕΥΓΕΠ η οποία μπορεί να αποτελέσει την κύρια πλατφόρμα η οποία θα χρησιμοποιείται ως υπόβαθρο όλων αυτών των συστημάτων. Τα συστήματα όμως αυτά δεν δουλεύουν μόνα τους. Χρειάζεται και η εκπαίδευση του προσωπικού και πιθανόν νέες προσλήψεις εξειδικευμένων ανθρώπων και είναι απαραίτητο τέτοια συστήματα να είναι σε λειτουργία συνεχώς όλο το 24ωρο για όλο το έτος σε όλη την χώρα. Υπάρχουν ήδη κάποιες αξιόλογες υποδομές όπως στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών οι οποίες μπορεί να χρησιμεύσουν ως παράδειγμα και πιλότος για τα συστήματα που πρέπει να αναπτύξει η Πολιτεία.

B. Για την Κεντρική Μακεδονία

• Αστικά Κέντρα Κεντρικής Μακεδονίας

- Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και ενίσχυση των αστικών υποδομών.
- Ανάδειξη του Δημόσιου Χώρου μέσω Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών και υλοποίησης των αποτελεσμάτων τους.
- Αξιοποίηση των Στρατοπέδων και απόδοσή τους στις τοπικές κοινωνίες χωρίς καθυστερήσεις.

• Αντισεισμικές Δράσεις

- Πρωτοβάθμιος έλεγχος των κατασκευών: Ολοκλήρωση σε συνεργασία με τον Ιδιωτικό τομέα.
- Δευτεροβάθμιος έλεγχος σχολικών μονάδων και Νοσοκομείων.
- Risk management υποδομών.
- Μητρώο Γεφυρών Κεντρικής Μακεδονίας. Το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει μελετήσει με ΟΕ και προτείνει διαδικασία και μεθοδολογία.

- **Αντιπλημμυρική Προστασία**

Άμεση χρηματοδότηση των αντιπλημμυρικών έργων για τα οποία υπάρχουν ήδη ώριμες μελέτες (Ενδεικτικά: Έργα κόμβου Λαχαναγοράς Κ16, Έργα περιφερειακής τάφρου, Έργα διευθέτησης Ανθεμούνα, Δενδροποτάμου, Έργα διευθέτησης ρεμάτων Δήμου Θερμαϊκού)

Επικαιροποίηση του Master Plan Αντιπλημμυρικής Προστασίας και αποχέτευσης Ομβρίων Ν. Θεσσαλονίκης, καθώς και των νέων σχετικών μελετών.

- **Πολιτισμός**

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει και έχει αναδείξει το σπουδαίο πολιτιστικής και ιστορικής σημασίας τρίγωνο Δίον – Βεργίνα – Πέλλα. Το τρίγωνο αυτό χρειάζεται να επεκταθεί σε ένα ευρύτερο πλαίσιο – πλέγμα διαδρομών, ώστε να προβληθούν οι περιοχές φυσικού κάλλους ή ιστορικού ενδιαφέροντος, ο διάσπαρτος μνημειακός πλούτος και η αρχιτεκτονική κληρονομιά.

Ιδιαίτερα επισημαίνεται η ανάγκη αξιοποίησης του εμβληματικού Τύμβου Καστά και η σύνταξη ενός Γενικού Σχεδίου (master plan) για όλη την περιοχή της Αμφίπολης.

Επιπλέον στην περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας υπάγεται γεωγραφικά και η χερσόνησος του Αγίου Όρους, το οποίο αποτελεί ένα μέρος απείρου φυσικού κάλλους που συγκεντρώνει ολόκληρη την ιστορία της μοναστηριακής αρχιτεκτονικής από τον 10ο αιώνα και μετά. Η ανάπτυξη ενός σύγχρονου και ασφαλούς οδικού δικτύου πρόσβασης προς το λιμάνι της Ουρανούπολης, το οποίο αποτελεί την πύλη εισόδου προς την Ιερά Χερσόνησο, κρίνεται επιβεβλημένη και πρέπει να συνδυαστεί με τον εκσυγχρονισμό των δρόμων και των υποδομών (κυρίως πυρόσβεσης) εντός του Αγίου Όρους. Επιπλέον η αναβάθμιση των λιμενικών υποδομών της Ουρανούπολης και της Δάφνης (κεντρικός λιμένας Αγίου Όρους), αλλά και των αρσανάδων όλων των Ιερών Μονών αποτελούν άμεση ανάγκη, τόσο για την προστασία του πολιτιστικού πλούτου όσο και για την ανάπτυξη ενός υγιούς και σύγχρονου θρησκευτικού τουρισμού. Όλα τα παραπάνω βέβαια πρέπει να είναι σε αρμονία και να συμβαδίζουν με τα έργα αναστήλωσης και ανάδειξης του μνημειακού αποθέματος του Αγίου Όρους

- **Περιβάλλον – Υγροβιότοποι**

Ολοκληρωμένο πρόγραμμα απορρύπανσης, αναβάθμισης και αξιοποίησης των προστατευόμενων περιοχών των λιμνών Κεντρικής Μακεδονίας, ειδικότερα Κορώνειας, Βόλβης, Κερκίνης, Δοϊράνης.

Για την λίμνη Κορώνεια το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει ζητήσει από το 2000 να αναδειχθεί σε εθνικό στόχο. Η συγκέντρωση των αρμοδιοτήτων περιβαλλοντικής αποκατάστασης της λίμνης Κορώνειας στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας θεωρήθηκε κατ' αρχήν θετική, αντικατοπτρίζοντας την εθνική σημασία του οικοσυστήματος. Αποδεικνύεται όμως, ότι το σύστημα συντονισμού δεν λειτούργησε. Ενδεικτικά αναφέρουμε ως κύριους λόγους:

- τα εγγενή προβλήματα όπως η αόριστη δομή συντονισμού και η έλλειψη συγκεκριμένων και θεσμοθετημένων τρόπων επικοινωνίας και αξιοποίησης της Αυτοδιοίκησης και τοπικών φορέων,
- η έλλειψη βούλησης στην εξεύρεση των αναγκαίων πόρων,

- η μερική εφαρμογή των μέτρων και η καθυστέρηση στην υλοποίηση όλων των μέτρων που προβλέπονται στο σχέδιο αποκατάστασης,
- η υποβάθμιση του φορέα διαχείρισης.

Η Ελλάδα κινδυνεύει για μια ακόμη φορά να παραπεμφθεί στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο εξαιτίας της μη αποτελεσματικής αντιμετώπισης του προβλήματος της λίμνης, ενώ το οικοσύστημα της λίμνης εξακολουθεί να βρίσκεται υπό πίεση με τη μείωση της στάθμης και την υποβάθμιση της ποιότητας του νερού. Το πρόβλημα άρχισε να μεταφέρεται και στη γειτονική λίμνη της Μεγάλης Βόλβης.

• **Εξυγίανση και οργάνωση των Άτυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας**

Σημαντικό ποσοστό της δραστηριότητας που αφορά τις βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταφορικές και αποθηκευτικές δραστηριότητες στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας καταγράφεται σε Άτυπες Βιομηχανικές Συγκεντρώσεις (ΑΒΣ). Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο για την Ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων στην Ελληνική Επικράτεια (Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας / Γ.Γ. Βιομηχανίας, Ιανουάριος 2018), στην ΠΚΜ εντοπίζονται 30 τέτοιες συγκεντρώσεις, συνολικής έκτασης 90.800 στρεμμάτων.

Αυτές οι περιοχές πρέπει να κατηγοριοποιηθούν ανάλογα με το μέγεθος, τις χρήσεις που φιλοξενούν και τα ειδικά χαρακτηριστικά τους, να διερευνηθούν οι δυνατότητες εξυγίανσης και οργάνωσής τους, να ιεραρχηθεί η προτεραιότητα εξυγίανσης και να διατυπωθούν γενικές κατευθύνσεις ανάπτυξης και χωρικής οργάνωσης κατά κατηγορία άτυπης συγκέντρωσης. Τελικό ζητούμενο είναι μία δέσμη κατευθύνσεων και μέτρων σε επίπεδο χωρικού σχεδιασμού και οργάνωσης ώστε να επιλυθούν τα υφιστάμενα προβλήματα και να εξασφαλιστεί η συνέχιση της λειτουργίας των υφιστάμενων δραστηριοτήτων με όρους βιωσιμότητας.

• **Υποδομές Μεταφορών**

Εξασφάλιση χρηματοδοτήσεων για:

- Ολοκλήρωση και βελτίωση κύριων οδικών τμημάτων των όλων των Περιφερειακών Ενοτήτων.
- Σιδηροδρομική Εγνατία: Χαιρετίζουμε το ξεκίνημα ενός μεγάλου έργου το οποίο το ΤΕΕ/ΤΚΜ είχε προτείνει (με μελέτη και χαράξεις) από το 2004. Χρειάζεται να προχωρήσει γρήγορα το έργο που θα σημάνει σημαντική οικονομία κονδυλίων, καυσίμων και ρύπων.
- Προαστιακός Σιδηρόδρομος: Η σύνδεση της Θεσσαλονίκης με τα αστικά κέντρα της Κεντρικής Μακεδονίας είναι επίσης ένα έργο του οποίου την αναγκαιότητα είχε επισημάνει το ΤΕΕ/ΤΚΜ (προτάσεις, χαράξεις 2003).

• **Ενεργειακά Δίκτυα**

Επέκταση του δικτύου Φυσικού Αερίου στα αστικά κέντρα, τις βιομηχανικές περιοχές και τα βιομηχανικά πάρκα της Κεντρικής Μακεδονίας.

- **Ευρυζωνικά Δίκτυα και Δίκτυα Νέας Γενιάς**

Η εξάπλωση της χρήσης τους επιταχύνθηκε από την επιδημία αλλά προφανώς δεν θα λήξει μαζί της και θα διευρυνθεί. Είναι απαραίτητη η ενίσχυση, ο εκσυγχρονισμός και η εξάπλωση των δικτύων σε όλη την Επικράτεια.

Γ. Για τη Θεσσαλονίκη

Η ολοκλήρωση της βασικής γραμμής του ΜΕΤΡΟ οφείλει να είναι η πρώτη προτεραιότητα. 20 χρόνια για 9,6 χιλιόμετρα, με μία ανοιχτή πληγή κατά μήκος της πόλης, ταλαιπωρία, οικονομική ζημιά, κυκλοφοριακό κομφούζιο, ρύπους και εκνευρισμό είναι και παραλογισμός και εμπαιγμός.

Σχετικά με τον εκσυγχρονισμό της ΔΕΘ και την ανάπλαση του Παραλιακού Μετώπου, είναι σημαντικό ότι ξεκίνησαν οι διαδικασίες. **Τα δύο εμβληματικά έργα πρέπει να προχωρήσουν απρόσκοπτα.**

Χωρίς να υποβαθμίζεται η σημασία όσων έχουν ξεκινήσει στη Θεσσαλονίκη, υπάρχουν κι άλλα μείζονα ζητήματα που απαιτούν την προσοχή σας:

- **Στρατηγικός χωρικός σχεδιασμός μητροπολιτικού επιπέδου**

Η πολιτική του χωρικού σχεδιασμού χαρακτηρίζεται από την πολλαπλότητα και πολυπλοκότητα των διαδικασιών διακυβέρνησης, η οποία πρωτίστως αφορά τις δομές της εξουσίας. Οι πολιτικές που προωθούν την 'χρηστή' διακυβέρνηση περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την αποκέντρωση στις διοικητικές και πολιτικές δομές, ευελιξία στην ικανότητα δόμησης εταιρικών σχέσεων, θεσμική ικανότητα λογοδοσίας των εμπλεκόμενων και ισχυρά συστήματα παρακολούθησης.

Η συζήτηση για την κεντρικότητα στον σχεδιασμό απέναντι στην αποκέντρωση είναι μακριά. Η αποκέντρωση θεωρείται ότι προσφέρει την ευκαιρία μετάβασης προς μια περισσότερο τοπική διαχείριση του χώρου και επιτρέπει μια περισσότερο αποτελεσματική ανταπόκριση στις διαφορετικές τοπικές ανάγκες, ενώ η κεντρική προσέγγιση επιτρέπει στην κυβέρνηση να αντιμετωπίσει προβλήματα που έχουν επιδράσεις σε περισσότερες από μία χωρικές ενότητες, να αξιοποιήσει οικονομίες κλίμακας, να συντονίσει πιο αποτελεσματικά τις πολιτικές και να προωθήσει την ισότητα και την πολιτική ομοιογένεια σε μια ευρεία σφαίρα επιρροής.

Στην περίπτωση της μητροπολιτικής περιοχής της Θεσσαλονίκης, η κατάργηση το 2014 του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος («Οργανισμός Θεσσαλονίκης»), του βασικού φορέα υλοποίησης της κεντρικής χωροταξικής και πολεοδομικής πολιτικής στο επίπεδο του μητροπολιτικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης και η μεταφορά των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων σε Τμήμα του κεντρικού Υπουργείου, συνδέεται με αυτή την προβληματική και αποτελεί ένα μείζον θέμα συζήτησης μεταξύ κεντρικού κράτους από τη μια πλευρά και επαγγελματικών-επιστημονικών φορέων και τοπικής κοινωνίας από την άλλη. Η κατάργηση του Οργανισμού Θεσσαλονίκης άφησε ένα σημαντικό «κενό» στη διακυβέρνηση του δεύτερου μεγαλύτερου μητροπολιτικού συγκροτήματος της Χώρας, ανέδειξε προβλήματα συντονισμού της πολιτικής, ενώ η περαιτέρω ενίσχυση της παραδοσιακής τάσης υπερσυνκέντρωσης αρμοδιοτήτων στην κεντρική διοίκηση συνεχίζει να εγείρει προβληματισμούς για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Σύμφωνα με πόρισμα ομάδας εργασίας του ΤΕΕ/ΤΚΜ, οι νέες νομοθετικές ρυθμίσεις και τα φιλόδοξα σχέδια ταχείας υλοποίησης των μελετών ΕΠΣ, ΤΠΣ, παλαιών ΓΠΣ κλπ. προϋποθέτουν την αναδιοργάνωση των υφιστάμενων δομών. Τα δύο βασικά προβλήματα που εντοπίζονται είναι α) η έλλειψη επικαιροποιημένου Ρυθμιστικού Σχεδίου, που εν όψει των νέων ΤΠΣ, θα δημιουργήσει δυσκολίες και καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση των μελετών και β) η αποδυνάμωση του Τμήματος Μητροπολιτικού Σχεδιασμού Θεσσαλονίκης, που οφείλεται σε μεγάλο βαθμό τόσο στην υποστελέχωσή του όσο και στη διοικητική εξάρτηση του Τμήματος από τη Διεύθυνση στην Αθήνα. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται **α) η σύσταση μιας Ειδικής Γραμματείας, αρμόδιας για την επίλυση των θεμάτων που άπτονται του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού της Θεσσαλονίκης**, στην προσπάθεια άμεσης εκτόνωσης και ρύθμισης ζητημάτων του σχεδιασμού στο πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης, **β) η αναβάθμιση του Τμήματος Μητροπολιτικού Σχεδιασμού**, με την αλλαγή του οργανογράμματος του υπουργείου και τη μετατροπή του σε Διεύθυνση, με τη σύγχρονη και ικανή στελέχωσή του, και **γ) η άμεση σύνταξη νέου Στρατηγικού και Χωροταξικού Σχεδίου της πόλης**, που να εναρμονίζεται με τις κατευθύνσεις του ΠΧΠ, να προσδιορίζει εκ νέου την περιοχή του Ρυθμιστικού και να συντονίζει τις υποκείμενες μελέτες και τα έργα της περιοχής ευθύνης του.

- **Θεσσαλονίκη «πράσινη πρωτεύουσα» κλιματική αλλαγή – ανθεκτικότητα ελεύθεροι αστικοί χώροι – περιαστικό πράσινο**

Οι πόλεις της Ευρώπης επενδύουν συστηματικά σε θέματα προορισμού, βιώσιμης ανάπτυξης και κλιματικής αλλαγής. Η Θεσσαλονίκη μέχρι σήμερα συσσωρεύει σημαντικά περιβαλλοντικά προβλήματα αστικού τύπου ενώ λόγω κλιματικής αλλαγής κινδυνεύει από έντονα καιρικά φαινόμενα όπως πλημμύρες περιορίζοντας την κλιματική ανθεκτικότητα της πόλης. Γνωστά προβλήματα καθημερινότητας όπως η ατμοσφαιρική ρύπανση, το κυκλοφοριακό σε συνδυασμό με την ελλειμματική αστική συγκοινωνία και την έλλειψη χώρων στάθμευσης, επιβαρυμένο μικρόκλιμα, περιορισμένο αστικό πράσινο δημιουργούν την ανάγκη δράσης πέραν της «στενής» προσέγγισης της τοπικής αυτοδιοίκησης. Παράλληλα η πόλη δεν είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει τη ζήτηση των πολιτών και επισκεπτών για αλλαγή σε ένα καθημερινό «οικολογικό» μοντέλο διαβίωσης, τη ζήτηση για φιλική ηλεκτρική μετακίνηση ή μετακίνηση με εναλλακτικά μέσα και την ανάγκη περισσότερων διεξόδων με πάρκα εντός της πόλης και με περιαστικό πράσινο. Τέλος πρέπει να ειπωθεί ότι οι σημαντικοί κοντινοί τουριστικοί προορισμοί όπως της Χαλκιδικής και της Πιερίας δέχονται και αυτοί σημαντικές κλιματολογικές πιέσεις με διάβρωση ακτών σημαντική πίεση στα υπόγεια ύδατα και προβλήματα φέρουσας ικανότητας.

Η ενίσχυση λοιπόν του περιβαλλοντικού προφίλ της πόλης και η στόχευση στη δημιουργία της πρώτης πόλης κλιματικής ουδετερότητας στην Ελλάδα θα μπορούσε να αποτελεί μια οραματική αλλά όχι ανέφικτη πρόταση. Το ΤΕΕ/ΤΚΜ με τεχνογνωσία και όραμα θα μπορούσε να ενώσει τις παραγωγικές και πολιτικές δυνάμεις της πόλης και να συντονίσει το σχέδιο **“Θεσσαλονίκη, κλιματικά ουδέτερη πόλη 2040”**. Μια τέτοια δράση θα ενίσχυε σημαντικά την τοπική οικονομία, την ποιότητα ζωής, την προσέλκυση κεφαλαίων και θα προσελκύσει τα καλύτερα ταλέντα, επενδύσεις εταιρειών, νεοσύστατες επιχειρήσεις, επισκέπτες και τουρίστες.

Οι βασικές προτάσεις για άμεση εφαρμογή

1. Τη δημιουργία στρατηγικής της πόλης σε θέματα αειφορίας και κλιματικής αλλαγής.
2. Την ενίσχυση του κατά κεφαλήν πρασίνου ανά κάτοικο, επενδύοντας στις φυσικές λύσεις καταπολέμησης του προβλήματος της κλιματικής αλλαγής (όπως πράσινες ταράτσες και τοίχους, πάρκα, δενδροφυτεύσεις) με παράλληλη επίλυση του προβλήματος της ατμοσφαιρικής ρύπανσης της πόλης που ως γνωστό μας βρίσκει σχεδόν αντιμέτωπους με την Ευρωπαϊκή Ένωση.
3. Τον πλήρη αποκλεισμό του κέντρου της πόλης από οχήματα με εκπομπές ρύπων >100 gr CO₂ και την άμεση δημιουργία υποδομών για τη χρήση ηλεκτρικών οχημάτων.
4. Την ενίσχυση της ήπιας μετακίνησης με δίκτυο ποδηλατοδρόμων, περισσότερων πεζοδρόμων.
5. Την πλήρη διαμόρφωση της αστικής συγκοινωνίας σε μια σύγχρονη “πράσινη” αστική συγκοινωνία δίνοντας όραμα και προοπτική στον προβληματικό ΟΑΣΘ.
6. Τη θέσπιση “πράσινων” κριτηρίων στις επιχειρήσεις που λειτουργούν στην πόλη
7. Την αύξηση των κινήτρων για εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια κατοικιών και τις επιχειρήσεις.
8. Την εκπαίδευση των πολιτών γύρω από θέματα αειφορίας, κλιματικής αλλαγής, εξοικονόμησης ενέργειας και κυκλικής οικονομίας.

• **Προστασία και αναβάθμιση του περιαστικού δάσους Σείχ Σου:**

Το Σείχ Σου είναι το μεγάλο περιαστικό δάσος της Θεσσαλονίκης το οποίο καταλαμβάνει έκταση 30.000 στρεμμάτων και αποτελεί το μεγαλύτερο περιαστικό δάσος της Ελλάδας με το υψόμετρό του να φτάνει τα 450 μ. Η φυσιογνωμία του, ο οικολογικός του ρόλος και οι ευκαιρίες αναψυχής που μπορεί να προσφέρει μπορούν να καθορίσουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων της Θεσσαλονίκης.

Αυτό όμως απαιτεί μια πλειάδα έργων και δράσεων τα οποία θα βελτιώσουν την προσβασιμότητα, τις δυνατότητες αναψυχής καθώς και την ασφάλεια εντός του δάσους και θα το καταστήσουν πραγματικά προέκταση της πόλης και μέρος της καθημερινότητας μεγάλου αριθμού πολιτών.

Για το λόγο αυτό πρέπει η Πολιτεία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της να προχωρήσει στην εξεύρεση πόρων για όλες τις απαραίτητες μελέτες και έργα που απαιτούνται καθώς και στην εκπόνηση σχεδίου διαχείρισης του Περιαστικού Δάσους ώστε να διερευνηθεί και να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα της λειτουργίας του με την μορφή αυτή.

Είναι ένας πολύ σημαντικός περιβαλλοντικός πόρος της Θεσσαλονίκης και πρέπει οπωσδήποτε να αξιοποιηθεί προς όφελος των κατοίκων και των επισκεπτών της.

• **Ενίσχυση αρμοδιοτήτων του Οργανισμού Συγκοινωνιακού Έργου Θεσσαλονίκης (ΟΣΕΘ):**

Ενίσχυση αρμοδιοτήτων και αναβάθμιση του ρόλου του ΟΣΕΘ ώστε να επαναπροσδιοριστούν οι στρατηγικοί και μεσοπρόθεσμοι στόχοι του για να λειτουργεί με μεγαλύτερη ευελιξία και προσαρμογή στη διοίκηση και τη λήψη αποφάσεων (Υιοθέτηση μοντέλου ΟΑΣΑ).

Να αναπτύσσει τις αναγκαίες υποδομές προκειμένου να αναθέτει, να συντονίζει και να ελέγχει τη διεξαγωγή των Δημοσίων Συγκοινωνιών στην Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης και επιπροσθέτως να έχει την αρμοδιότητα της διαχείρισης της κινητικότητας, με βάση τις σχετικές οδηγίες και κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

• **ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης – Επεκτάσεις μέσων σταθερής τροχιάς**

- Επιτάχυνση των εργασιών αλλά και όλων των διαδικασιών που αφορούν στην κατασκευή της βασικής γραμμής ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης.
- Άμεση έναρξη και επιτάχυνση διαδικασιών και μελετών προκειμένου να ολοκληρωθεί η χάραξη της επέκτασης του Μετρό τόσο προς Δυτικά, όσο και προς Ανατολικά.

Συγκεκριμένα:

Σε σχέση με το δίκτυο μέσων σταθερής τροχιάς:

- I. Επέκταση προς ανατολικά μέχρι το Αεροδρόμιο.
- II. Επέκταση προς δυτικά κατά μήκος του άξονα της οδού Λαγκαδά προς Σταυρούπολη και Ευκαρπία μέχρι το Νοσοκομείο Παπαγεωργίου.
- III. Επέκταση προς την περιοχή των Δήμων Αμπελοκήπων – Μενεμένης / Κορδελιού - Ευόσμου.
- IV. Δημιουργία δεύτερου κλάδου της βασικής γραμμής προς Ανατολικά μέσα από την Τούμπα και τη Χαριλάου προς την Πυλαία, ώστε να εξυπηρετηθούν επαρκώς οι πυκνοδομημένες περιοχές του διαμερίσματος αυτού του Δήμου Θεσσαλονίκης και μέρους της Πυλαίας.

• **Θεσσαλονίκη: Θύρα καινοτομίας και επιχειρηματικότητας**

Αναδιάρθρωση του ρόλου και της στρατηγικής στόχευσης και εν γένει δραστηριότητας της Αλεξάνδρειας Ζώνης Καινοτομίας (AZK). Με διαχρονική ευθύνη και των Φορέων της πόλης αλλά και της Πολιτείας κανένας θύλακας δεν έχει δημιουργηθεί μέχρι σήμερα ενώ επίσης δεν υπάρχει σαφές σχέδιο και προσδιορισμός του ρόλου της AZK. Η υλοποίηση του εγχειρήματος δημιουργίας του πάρκου 4ης γενιάς Thess INTEC σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί το βασικό στόχο της AZK για την ύπαρξή της. Χρόνος και χρήμα έχουν σπαταληθεί για ελάχιστο αποτέλεσμα. Θεωρούμε ότι επιβάλλεται η Πολιτεία να ορίσει άμεσα νέο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της, διοικητική αναδιάρθρωση, επιτάχυνση υλοποίησης των θυλάκων, δημιουργία κινήτρων καθώς και επικαιροποίηση του στρατηγικού σχεδίου που είχε ολοκληρωθεί το 2018.

Δημιουργία προγράμματος κινήτρων εγκατάστασης επιχειρήσεων για τις σημαντικές υποδομές του οικοσυστήματος καινοτομίας της Θεσσαλονίκης (AZK, ΤΕΧΝΟΠΟΛΗΣ, Thess Intec).

Ίδρυση παραρτήματος της Αναπτυξιακής Τράπεζας στη Θεσσαλονίκη, με ευθύνη το χώρο του ευρύτερου Βορειοελλαδικού τόξου(ΑΜΘ-ΚΜ-ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ-ΗΠΕΙΡΟΣ).

Ίδρυση παραρτήματος της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΕΛΛΑΔΑ 2.0 στη Θεσσαλονίκη εντός του ΥΜΑΘ που θα συντονίζει τα έργα που θα υλοποιηθούν στη Βόρεια Ελλάδα.

Εξέταση δημιουργίας Χρηματιστηρίου Αγροτικών Προϊόντων & Εμπορευμάτων (Southeastern Commodity Exchange) με έδρα τη Θεσσαλονίκη κατόπιν συζήτησης με τους παραγωγικούς φορείς της Βορείου Ελλάδος.

Καθιέρωση ετήσιας εκδήλωσης βραβείων νεοφυούς επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο της ΔΕΘ με παράλληλη διοργάνωση ετήσιου συνεδρίου και απολογισμού δραστηριότητας του ELEVATE GREECE.

Δ. Για τους Μηχανικούς

Η διαχρονικά υψηλής ποιότητας εκπαίδευση στα Ελληνικά Πολυτεχνεία έχει δημιουργήσει ένα ανθρώπινο κεφάλαιο, το οποίο αποτελεί πολύτιμο περιουσιακό στοιχείο της χώρας. Η παραγωγική αξιοποίηση αυτού του κεφαλαίου, ιδιαίτερα τα επόμενα χρόνια, είναι απαραίτητη στην συλλογική προσπάθεια για την υλοποίηση των φιλόδοξων στόχων του **Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**.

Η δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την επαγγελματική ανάπτυξη των μηχανικών απαιτεί παρεμβάσεις σε συγκεκριμένους τομείς.

• Ασφαλιστικό

Έχουν επισημανθεί επανειλημμένα από το ΤΕΕ/ΤΚΜ και είναι γνωστά τα προβλήματα και οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην διεκπεραίωση των ασφαλιστικών υποθέσεων, αφενός των ενεργών μηχανικών, αφετέρου των μηχανικών που έχουν ολοκληρώσει τον εργασιακό τους βίο και έχουν αιτηθεί την έκδοση οριστικής σύνταξης. Τα παραπάνω προβλήματα δημιουργούν ιδιαίτερη απογοήτευση, στους μηχανικούς διότι ο κλάδος συνεισέφερε στον Ενιαίο Φορέα ασφάλισης την περιουσία του ταμείου του (ΤΣΜΕΔΕ), του μοναδικού υγιούς Ταμείου από όλα όσα συγχωνεύτηκαν στο νέο φορέα

Αναγνωρίζουμε ότι γίνονται συνεχείς προσπάθειες από το αρμόδιο υπουργείο και τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), για αναβάθμιση του επιπέδου εξυπηρέτησης των πολιτών, μέσω της ψηφιοποίησης των υποδομών του. Ήδη έχουν επεκταθεί οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες που παρέχονται από την ιστοσελίδα του φορέα ή την ενιαία ψηφιακή πύλη του Δημοσίου Gov.gr.

Η οριστική λύση όμως σε γνωστά ζητήματα χρονίζει και αυτά συνεχίζουν να ταλαιπωρούν συγκεκριμένες κατηγορίες μηχανικών. Τα κυριότερα είναι τα εξής:

Η καθυστέρηση στη διεκπεραίωση υποθέσεων που αφορούν σφάλματα στην ιδιότητα των ασφαλισμένων, στην εκκαθάριση των ασφαλιστικών εισφορών, την παράλληλη ασφάλιση κ.α., τα οποία δημιουργούν προβλήματα στην χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας και ενημερότητας σε νέους κυρίως στην αγορά εργασίας μηχανικούς και τους δημιουργούν εμπόδια στην ομαλή άσκηση του επαγγέλματος.

Το οξύτατο πρόβλημα της καθυστέρησης απονομής των συντάξεων και το ζήτημα των εκκρεμών αιτήσεων. Παρά την ύπαρξη πολιτικής βούλησης για την επίλυση τους συνεχίζουν να αποτελούν χρόνιες πληγές του συστήματος.

Η αδυναμία του φορέα να παρέχει αξιόπιστη και προσωπική πληροφόρηση στους ασφαλισμένους σχετικά με την πορεία των αιτήσεων τους που «στοιβάζονται» σε έναν απρόσωπο γραφειοκρατικό μηχανισμό, γεγονός που προκαλεί μεγάλη ανασφάλεια στους ασφαλισμένους μηχανικούς και αμαυρώνει την εικόνα του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης

Δεν μπορεί να δοθεί οριστική λύση στα παραπάνω προβλήματα εάν δεν συνδυαστεί η εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στον e-ΕΦΚΑ με την επαρκή στελέχωση του, την εκπαίδευση των στελεχών του και την αξιοποίηση των περιφερειακών υπηρεσιών του, στις οποίες, θα πρέπει να εκχωρηθούν ουσιαστικές αρμοδιότητες. Για να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των ασφαλισμένων χρειάζεται συνδυασμός της ψηφιακής παροχής υπηρεσιών αλλά και της εξατομικευμένης εξυπηρέτησης μέσω προσωπικού σημείου επαφής. Πιστεύουμε ότι η επέκταση των υπηρεσιών που παρέχονται μέσω της νέας εφαρμογής myEFKAlive μέσω τηλεδιάσκεψης, μετά από ψηφιακό ραντεβού, από εξειδικευμένο υπάλληλο του e-ΕΦΚΑ, συνδυάζει τα παραπάνω χαρακτηριστικά και μπορεί να αποτελέσει μέρος της λύσης

Για την έγκαιρη και ορθή απονομή των συντάξεων θεωρούμε ότι οι προσπάθειες θα πρέπει να εστιάσουν στα εξής:

Πρωτοβουλίες προς την κατεύθυνση απλοποίησης της υφιστάμενης νομοθεσίας. Η πολυπλοκότητα της είναι η κύρια αιτία του προβλήματος.

Η πλήρης ψηφιοποίηση σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων του ασφαλιστικού βίου των μηχανικών.

Η καταχώρηση των δεδομένων σε πραγματικό χρόνο και η δημιουργία ηλεκτρονικών φακέλων με τον ασφαλιστικό βίο των μηχανικών.

Ενημέρωση των ασφαλισμένων μέσω ψηφιακής πλατφόρμας για το συνολικό χρόνο ασφάλισης και τις καταβληθείσες εισφορές.

Διαλειτουργικότητα και επικοινωνία των εμπλεκόμενων τομέων ασφάλισης, για την βέλτιστη αξιοποίηση του διαδοχικού ή/και παράλληλου χρόνου ασφάλισης.

Σε ότι αφορά την επιλογή της κυβέρνησης για την σταδιακή μεταρρύθμιση του δημόσιου συστήματος επικουρικής ασφάλισης και την μετατροπή του από διανεμητικό σε κεφαλαιοποιητικό, θεωρούμε ότι κρίσιμος παράγοντας για την επιτυχία της μεταρρύθμισης και την ομαλή μετάβαση από το παλιό στο νέο, αποτελεί το σύστημα της διπλής εγγύησης του δημοσίου. Με αυτόν τον τρόπο το δημόσιο θα παρέχει εγγύηση, αφενός στους σημερινούς ασφαλισμένους για την ομαλή χρηματοδότηση των συντάξεων τους, αφετέρου στους νεοεισερχόμενους για την μελλοντική διασφάλιση των εισφορών που θα καταβάλουν. Επειδή η επιβάρυνση του δημόσιου προϋπολογισμού τουλάχιστον στην αρχή της μεταρρύθμισης θεωρείται δεδομένη, θα πρέπει να αναζητηθούν πόροι που δεν θα προέρχονται από την αύξηση της φορολόγησης των εργαζόμενων και των επιχειρήσεων, γεγονός που θα επιβράδυνε την αναπτυξιακή πορεία της χώρας. Ίσως η θεσμοθέτηση ενός φόρου επί των χρηματοοικονομικών συναλλαγών – συζήτηση που ήδη διεξάγεται στην ΕΕ - θα μπορούσε να εξεταστεί ως μία εναλλακτική πηγή εξεύρεσης πόρων..

- **Φορολογία – Μη μισθολογικό κόστος**

Τα μέτρα που ήδη σταδιακά εφαρμόζονται τα τελευταία χρόνια για την μείωση των φορολογικών και ασφαλιστικών επιβαρύνσεων των εργαζομένων μισθωτών, των ελευθέρων επαγγελματιών και των επιχειρήσεων, δίνουν ζωτικές ανάσες στον κλάδο των μηχανικών που προσπαθεί να ανακάμψει εν μέσω πανδημίας.

Είναι ανάγκη να δρομολογηθούν, με σταθερά βήματα, επιπλέον μέτρα προς την ίδια κατεύθυνση, δηλαδή:

Μείωση των φορολογικών και ασφαλιστικών επιβαρύνσεων των ελευθέρων επαγγελματιών μηχανικών.

Μείωση του μη μισθολογικού κόστους των επιχειρήσεων ώστε αυτές να μπορέσουν να προσελκύσουν έμπειρα στελέχη υψηλών προσόντων παραμένοντας ταυτόχρονα ανταγωνιστικές.

Μείωση των ασφαλιστικών εισφορών και των φόρων των μισθωτών μηχανικών του ιδιωτικού τομέα, γεγονός που θα επιφέρει αύξηση του καθαρού μισθού τους.

Δεν πρέπει να παραγνωρίζεται το γεγονός ότι για την αντιστροφή του φαινομένου του brain drain, είναι απαραίτητο να αυξηθούν σταδιακά οι καθαροί μισθοί των στελεχών υψηλών προσόντων του ιδιωτικού τομέα, ώστε να ενθαρρυνθούν ιδιαίτερα οι νέοι μηχανικοί, που έφυγαν από την πατρίδα την περίοδο της κρίσης, να επιστρέψουν.

- **Πιστοποίηση Τεχνικών Επαγγελματιών - Τεχνική Παιδεία.**

Η διαβάθμιση της τεχνικής ευθύνης και η πιστοποίηση των ρόλων που μπορεί να αναλάβει κάθε επαγγελματίας στο σύστημα παραγωγής ιδιωτικών και δημόσιων έργων και στην βιομηχανία, είναι απαραίτητη για να μπορεί να υπάρξει αξιοπιστία, έλεγχος, διαφάνεια και διασφάλιση ποιότητας του παραγόμενου έργου.

Το ΤΕΕ έχει την εμπειρία, την πρόθεση, και πλέον την δυνατότητα από το νόμο, να προχωρήσει σταδιακά στην δημιουργία ενός ενιαίου μηχανισμού για την καταγραφή και πιστοποίηση των επαγγελματιών όλων των επιπέδων τεχνικής ευθύνης σε ένα νέο πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας και πιστοποίησης των τεχνικών επαγγελματιών συνολικά.

Οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις του Συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης θεωρούμε ότι θα μπορούσαν να συμβάλουν στην δημιουργία εξειδικευμένων, συστηματικά εκπαιδευμένων τεχνιτών μεσαίας και κατώτερης βαθμίδας τεχνικής ευθύνης, οι οποίοι θα μπορούν να καλύψουν αξιόπιστα τις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς εργασίας, σε τομείς της παραγωγής που πάσχουν από την έλλειψη εξειδικευμένων τεχνιτών.

Το νέο σύστημα περιλαμβάνει προβλέψεις που βελτιώνουν την εικόνα της Τεχνικής/Επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και την καθιστούν περισσότερο ελκυστική ως επιλογή εκπαίδευσης.

Δημιουργείται για πρώτη φορά Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, το οποίο αποβλέπει στη διαμόρφωση ενός μηχανισμού αναγνωσιμότητας και συγκρισιμότητας των ελληνικών τίτλων/προσόντων και την αντιστοίχισή τους με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων.

Συνδέεται η εκπαίδευση και κατάρτιση με την παραγωγή. Οι κοινωνικοί εταίροι, έχουν λόγο στον καθορισμό σε περιφερειακό επίπεδο των ειδικοτήτων της μεταγυμνασιακής και μεταλυκειακής τεχνικής/επαγγελματικής εκπαίδευσης, οι οποίες καθορίζονται με βάση τις ανάγκες της τοπικής αγοράς εργασίας και τις αναπτυξιακές προτεραιότητες της εθνικής οικονομίας

Δημιουργούνται εναλλακτικές διαδρομές μάθησης. Αίρονται φραγμοί στην μόρφωση. (Δυνατότητα πρόσβασης στα ΑΕΙ των αποφοίτων ΙΕΚ και της τάξης μαθητείας των ΕΠΑ.Λ.)

Δυστυχώς όμως οι εξελίξεις στην τριτοβάθμια τεχνική εκπαίδευση αποκαλύπτουν ότι στην Ελλάδα έχει γίνει η παράδοση επιλογή να αυξηθεί ο αριθμός των μηχανικών της υψηλότερης βαθμίδας τεχνικής ευθύνης, πέρα από τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας και της Ελληνικής οικονομίας.

Βασική αρχή για την οργάνωση της πυραμίδας του τεχνικού κόσμου είναι ότι το επίπεδο ευθύνης θα πρέπει να αναλογεί στο επίπεδο σπουδών και τα προσόντα του κάθε επαγγελματία. Το ΤΕΕ δεν μπορεί να αποδεχθεί την παραβίαση αυτής της

αρχής για τους διπλωματούχους μηχανικούς των Ελληνικών Πολυτεχνικών Σχολών, πενταετών σπουδών επιπέδου integrated master

Η μεταρρύθμιση των προηγούμενων χρόνων με την «αναβάθμιση» σχολών κατ' όνομα, αντί επί της ουσίας, αύξησε τα τμήματα μηχανικών Ανωτάτης Εκπαίδευσης από 47 σε 71 και αποτέλεσε ένα πρώτο βήμα προς την απαξίωση των σπουδών και των τίτλων των μηχανικών αποφοίτων των Πολυτεχνικών Σχολών της χώρας, σε μια πορεία που δυστυχώς είχε συνέχεια.

Ακολούθησαν:

Η αναγνώριση των πτυχίων των νέων τμημάτων, ως integrated master, με απόφαση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθ' υπέρβαση της διαδικασίας που προβλέπει ο Ν.4485/2017.

Η μεταφορά από το ΤΕΕ, στο Υπουργείο Παιδείας, της αρμοδιότητας να αποφαινεται σχετικά με την επαγγελματική ισοδυναμία των πτυχίων, όσων σπούδασαν θέματα μηχανικών σε κάποιο κολέγιο στην Ελλάδα ή στην ΕΕ, με τα διπλώματα των Ελληνικών Πολυτεχνικών Σχολών.

Οι παραπάνω επιλογές υποτιμούν την αξία της ποιότητας, της πληρότητας και του επιπέδου των σπουδών των μηχανικών που αντιστοιχούν στο υψηλότερο επίπεδο τεχνικής ευθύνης.

Το επάγγελμα του μηχανικού συνεπάγεται ευθύνες και είναι νομοθετικά ρυθμισμένο γιατί αφορά την δημόσια ασφάλεια και το δημόσιο συμφέρον. Είναι ακατανόητο ότι αυτές οι επιλογές απορρύθμισης του επαγγέλματος συμβαίνουν ταυτόχρονα με την δια νόμου μεταφορά ευθυνών και ουσιαστικών αρμοδιοτήτων σχετικών με τον έλεγχο και την προστασία του δομημένου περιβάλλοντος, από την δημόσια διοίκηση στους επαγγελματίες μηχανικούς.

Ζητούμε:

Η αρμοδιότητα σε θέματα επαγγελματικής ισοδυναμίας και ισοτιμίας επαγγελματικών προσόντων να επιστρέψει στο ΤΕΕ, τον υπεύθυνο φορέα στην Ελλάδα, για την απονομή άδειας ασκήσεως επαγγέλματος των μηχανικών της υψηλότερης βαθμίδας τεχνικής ευθύνης.

Εξάλλου η φερεγγυότητα και η αξιοπιστία του ΤΕΕ έχει αναγνωριστεί ιδιαίτερα από την Πολιτεία, η οποία του έχει αναθέσει αρμοδιότητες και ευθύνες σε πολλές λειτουργίες του ψηφιακού εκσυγχρονισμού της διοίκησης.

Με εκτίμηση

Για τη Δ.Ε. του ΤΕΕ/ΤΚΜ
Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Τσακούμης